SUPER
SUOMEN LÄHI- JA PERUSHOITAJALIITTO

LAUSUNTO

Sosiaali- ja terveysvaliokunta

StV@eduskunta.fi

Asia: HE 113/2025 vp / uusi pykäläehdotus

Suomen lähi- ja perushoitajaliitto SuPerin lausunto koskien hallituksen esitystä eduskunnalle laeiksi sosiaalihuoltolain, ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveyspalveluista annetun lain ja sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain muuttamisesta.

1. SuPer pitää edelleen tärkeänä sitä, että jatkossa sosiaalihuollossa käytettävistä teknologisista ratkaisuista määrätään lainsäädännöllä.

Yhtenäinen lainsäädäntö lisää asiakkaiden tasa-arvoista kohtelua ja vahvistaa valvontaviranomaisten yhtenäisiä käytäntöjä. Esitys koskee koko sosiaalihuoltoa, joten sen vaikutus on merkittävä.

2. 47 § Teknologiset ratkaisut asiakkaan sosiaalipalvelun toteuttamisessa.

SuPer pitää tärkeänä, sitä että asiakkaan oikeus inhimilliseen kohtaamiseen ja henkilökohtaiseen vuorovaikutuksen toteutumiseen on esitetty säädettäväksi teknologisten ratkaisujen käytön edellytykseksi ja, että sosiaalihuollon palveluissa henkilöstön määrän on vastattava asiakkaiden tarpeisiin.

Teknologian käyttöönottoa selkeyttää se, että perusteluissa on todettu, ettei teknologian käytön välttämättömyyden peruste voisi koskaan olla riittämätön henkilöstö.

3. 48 § Tekninen valvonta sosiaalihuollon toimintayksiköiden yhteisissä tiloissa.

Pidämme hyvänä sitä, että pykälässä mainitaan, että henkilöstön määrän tulee teknisestä valvonnasta huolimatta vastata asiakkaiden tarpeisiin.

Tekninen valvonta ei itsessään hoida ketään ja tekninen valvonta tarvitsee valvojan. Ennen sen käyttöönottoa on selvitettävä mihin tarpeeseen se tulee. Pelkästään jo sattuneiden tapahtumien jälkikäteisvalvonta ei voi olla perustelu.

4. **Laki ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveyspalveluista annetun lain 20 §:n muuttamisesta.**

Nyt annetuissa uusissa pykäläehdotuksissa ei esitetty lainkaan Vanhuspalvelulain 20§ sisältöä.

Oletamme siis, että se pysyy edellisen esityksen kaltaisena. Tämä tarkoittaisi sitä, että iäkkäiden ympärivuorokautisen hoidon vähimmäishenkilöstömitoitus olisi oltava edelleen 0,6 työntekijää asiakasta kohti, eikä sitä voitaisi teknologisilla sovelluksilla alittaa.

5. **SuPer vastustaa teknologian vähentävää vaikutusta henkilöstön määrään ympärivuorokautisessa palveluasumisessa.**

Annetussa hallituksen esityksessä teknologian käyttöönottoa perustellaan pääsääntöisesti niukkenevien henkilöstöresurssien oikealla kohdentamisella vapauttamalla aikaa asiakkaiden kohtaamiselle. Nämä mainitaan esityksen useassa kohdassa. Samalla esityksellä tavoitellaan kuitenkin myös 30 miljoonan euron säästöä ikääntyneiden ympärivuorokautisesta palveluasumisesta. THL: n laskennan mukaan iäkkäiden ympärivuorokautisessa hoidossa on vähintään 662 laskennallisen työntekijän vähennyspotentiaali.

1.1.2025 useat työnantajat laskivat kategorisesti ikääntyneiden ympärivuorokautisen palveluasumisen henkilöstön määrän 0,6:een arvioimatta asiakkaiden hoitoisuutta, vaikka laki määrää vähimmäismitoituksesta.

Tämä vähensi ympärivuorokautisen palveluasumisen henkilöstöä noin 1000 työntekijällä. Vaikka hyvinvointialueella on velvollisuus ohjata, valvoa ja varmistaa, että iäkkäiden ympärivuorokautisten toimintayksiköiden henkilöstömitoitus on riittävä ja vastaa asiakkaiden palvelujen tarpeita, tämä ei toteutunut.

Tämän aiheuttamana työntekijöiden yhteydenotot SuPeriin ovat lisääntyneet. Viesti on, että ikääntyneiden ympärivuorokautisen palveluasumisen asiakkaiden hoidon laadukas toteuttaminen on joka päivä uhattuna. Henkilöstöä ei voida enää vähentää, vaan sen määrä pitää nostaa asiakkaiden tarpeita vastaavalle tasolle.

Helsingissä 23.2.2026

Päivi Inberg Jussi Salo

puheenjohtaja kehittämisjohtaja

SUOMEN LÄHI- JA PERUSHOITAJALIITTO SUPER RY

Lisätietoa lausunnosta antaa

asiantuntija Sari Ilonummi p. 050 3416079, sari.ilonummi@superliitto.fi